

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู จำนวน 6 ชั่วโมง
สอดคล้องกับอาชีพทั่วไป
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยสอดคล้องกับแผนและนโยบายในการขับเคลื่อนงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ภายใต้แนวคิด “สกร. Learn to Earn สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้” ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง

จากการสำรวจข้อมูลประชาชนในพื้นที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป และค้าขายอาหารพื้นบ้านบางส่วน โดยมีความต้องการเรียนรู้ทักษะอาชีพด้านการแปรรูปอาหารที่สามารถทำได้ง่าย ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น มีต้นทุนไม่สูง และสามารถเก็บรักษาได้นานเพื่อนำไปจำหน่ายหรือบริโภคในครัวเรือนได้

น้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูเป็นอาหารพื้นบ้านที่ได้รับความนิยม มีเอกลักษณ์ด้านรสชาติ กลิ่นหอม และความเข้มข้น สามารถพัฒนาให้มีคุณภาพ มาตรฐานด้านความสะอาด ความปลอดภัยทางอาหาร และบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และต่อยอดเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักในครัวเรือนได้

ด้วยเหตุนี้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร จึงได้จัดทำ หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู จำนวน 6 ชั่วโมง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ทักษะด้านการแปรรูปอาหาร สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีหลักการดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยบูรณาการความรู้ภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์อาหารพื้นบ้าน
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพของชุมชนด้านทรัพยากร วิถีชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาอาชีพ
4. ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย กลุ่มอาชีพ และแหล่งเรียนรู้ด้านอาหารในชุมชน
5. เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพหรือสร้างรายได้ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือสร้างรายได้เสริมได้
2. มีความรู้ความเข้าใจด้านสุขาภิบาลอาหารและความปลอดภัยของผู้บริโภค
3. มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพด้านการแปรรูปอาหารและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการต้นทุน การตั้งราคา และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เบื้องต้น
5. สามารถนำความรู้ไปพัฒนาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่องที่ 1 ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูจำนวน 20 นาที

1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
3. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพ
4. ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพ การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูจำนวน 5 ชั่วโมง

1. ประวัติของการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู
2. อุปกรณ์การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู
3. วิธีการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู
  - 3.1 การเลือกวัตถุดิบ
  - 3.2 แหล่งจำหน่ายสินค้า
  - 3.3 รูปแบบการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู
4. การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการบรรจุภัณฑ์สินค้า
  - รูปแบบบรรจุภัณฑ์/ logo / brand
  - การจัดทำบรรจุภัณฑ์

เรื่องที่ 3 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูจำนวน 20 นาที

1. การเลือกทำเล/สถานที่ตั้งร้าน
2. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย
3. ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน
4. กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการตลาด

4. โครงการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู จำนวน 20 นาที โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น

- การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและแหล่งจำหน่าย
- การจัดการต้นทุน กำหนดราคาขาย
- การวิเคราะห์ระยะเวลาการผลิต จำหน่าย
- การวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเภทอาชีพหลัก/อาชีพเสริม

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพและความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ

๒. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปได้ และหรือการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ

๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ

- เรียนรู้จากวิทยากร
- เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู/ ใบความรู้
2. แหล่งเรียนรู้ / อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ / ภูมิปัญญา
4. วัสดุฝึกจริง
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. แบบประเมินผลการอบรม (แบบ พต.10)
3. แบบรายงานผลการอบรม (แบบ พต.13)
4. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)
5. บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11)

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักโภชนาการ

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูได้ 2. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูได้ 3. บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู ได้ 4. บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูได้	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู 3. แหล่งเรียนรู้ 4. ทิศทางพัฒนาการประกอบ อาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 2. วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 3. ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 4. กำหนดทิศทางการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	20 นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการ ประการอาชีพ การทำน้ำพริก แมงดาและ น้ำพริกกากหมู	๒.๑ บอกประวัติ การทำน้ำพริกแมงดาและ น้ำพริกกากหมูได้ ๒.๒ บอกอุปกรณ์การการทำ น้ำพริกแมงดาและน้ำพริก กากหมู ได้ ๒.๓ สามารถทำน้ำพริก แมงดาและน้ำพริกกากหมูได้ ๒.๔ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ได้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้	1. ประวัติของการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริก กากหมู 2. อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติและขั้นตอนการทำ <u>วิธีการทำ น้ำพริกแมงดา</u> ➤ แมงดา ➤ พริกชี้หนู ➤ กระเทียม ➤ กุ้งแห้ง ➤ กะปิเผาไฟ 1 นำแมงดามาหั่นและปอกออกแล้วล้างน้ำ เสร็จแล้วเอาไปตำให้ละเอียด ใส่พริกกับกระเทียมลงไปตำพอละเอียด ใส่กุ้งแห้งลงไปตำพอแหลก ใส่กะปilingไปโขลก พอเข้ากัน ตักเสิร์ฟกับผักสด <u>วิธีการทำ น้ำพริกกากหมู</u> ➤ มันหมู ➤ เกลือ ➤ น้ำตาล ➤ ผงปรุงรส ➤ พริกป่น ➤ กระเทียมเจียว ➤ หอมแดงเจียว	โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ 5 ด้าน ศักยภาพ ด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และ ด้านทรัพยากรมนุษย์ 1. จัดให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเกี่ยวกับประวัติของ การทำ น้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารของอุปกรณ์ในการทำน้ำพริก แมงดาและน้ำพริกกากหมู 3. จัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำน้ำพริกแมงดาและ น้ำพริกกากหมูและฝึกปฏิบัติการทำน้ำพริกแมงดาและ น้ำพริกกากหมู 4. จัดให้ผู้เรียนศึกษาวัสดุ อุปกรณ์ และออกแบบบรรจุ ภัณฑ์ logo / brand วิธีการทำ และฝึกปฏิบัติการ ทำบรรจุ ภัณฑ์ ใส่ การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู		5 ชม.

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		➤ ไบมะกรุตทอดกรอบ ➤ พริกทอดกรอบ 1 ตั้งกระทะ นำมันหมูใส่กระทะ เจียวจนเหลืองกรอบ พักให้สะเด็ดน้ำมัน เตรียมไว้ 2 ซอยหอมแดง กระเทียม ต้นหอม และพริกนำไปทอดจนกรอบ พักไว้รอให้เย็น 3 นำกากหมูที่เจียวไว้ มาใส่ครก ตำเบา ๆ พอแตก จากนั้น ใส่หอมเจียว กระเทียมเจียว และไบมะกรุตทอดลงไป คลุกเคล้าให้เข้ากัน 4 ตักใส่ซามผสม ใส่น้ำตาลทราย เกลือ ผงปรุงรส และพริกป่น คลุกให้เข้ากัน ใส่พริกทอดตามลงไปอันดับสุดท้าย คลุกให้เข้ากัน 5 ตักเสิร์ฟพร้อมข้าวสวยร้อน ๆ หรือข้าวเหนียว ตามชอบ พร้อมทาน หรือจะเก็บไว้ทานนาน ๆ โดยตักใส่กระปุก ปิดฝาให้มิดชิด หรือซีลสุญญากาศเก็บไว้นานได้เช่นกัน 6. การออกแบบผลิตภัณฑ์ การบรรจุ ภัณฑ์สินค้า - รูปแบบบรรจุภัณฑ์ /logo / brand – การจัดทำบรรจุภัณฑ์			

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	1. สามารถสำรวจและศึกษาทำเลที่ตั้งได้ 2. สามารถคิดคำนวณ ต้นทุนการผลิต และการ กำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขายได้ 3. สามารถศึกษาข้อมูลการตลาดวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนได้ 4. สามารถกำหนดทิศทางเป้าหมาย และแผนการตลาดได้	1. การเลือกทำเล/สถานที่ตั้งร้าน 2. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย 3. ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 4. กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการ ตลาด 5. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า และการส่งเสริมการขายการส่งสินค้าบนสื่อออนไลน์ ผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์ เช่น การทำ Social Media Marketing อย่างการโฆษณาบนแพลตฟอร์ม Google, Facebook, YouTube, LINE , Twitter หรือ TikTok เพื่อครอบคลุมแล้วเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ใช้งานอยู่ในโลกออนไลน์และทำให้ธุรกิจการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น	1. สำรวจและศึกษาแหล่ง ทำเล สถานที่ตั้ง ร้านหรือการจำหน่าย 2. ศึกษาต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิม และ ดำเนินการตามกระบวนการ จัดการตลาด เช่น การคิด ต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย 3. ศึกษาข้อมูลการตลาด และ วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 4. การกำหนดทิศทาง เป้าหมายกลยุทธ์ และ แผนการจัดการตลาดที่ เกี่ยวข้องกับการขายการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	20 นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔.โครงการการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้โดย ๔.๑ สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายและแหล่งจำหน่ายได้ ๔.๒ สามารถคิดต้นทุน กำหนดราคาขาย ระยะเวลาการผลิตได้ ๔.๓ สามารถกำหนดวิเคราะห์เป็นอาชีพหลัก/อาชีพเสริมได้	๔.๑ สํารวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์ตลาดและแหล่งจำหน่าย ๔.๒ การวิเคราะห์ต้นทุน ๔.๓ การกำหนดราคาขาย ๔.๔ การกำหนดระยะเวลาการผลิต ๔.๕ การตัดสินใจประกอบเป็นอาชีพหลัก/อาชีพเสริม	๔.๑ ผู้เรียนเริ่มแลกเปลี่ยนในประเด็น กลุ่มเป้าหมาย กำไรขาดทุน(ต้นทุน) เกี่ยวกับการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู ๔.๒ แหล่งจำหน่าย/วิธีการ ๔.๓ ระยะเวลาการผลิต ๔.๔ การกำหนดเป็นอาชีพหลัก/อาชีพเสริม	20 นาที	

1. ชื่อโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงาน ของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

3. หลักการและเหตุผล

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยสอดคล้องกับแผนและนโยบายในการขับเคลื่อนงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ภายใต้แนวคิด “สกร. Learn to Earn สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้” ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง

จากการสำรวจข้อมูลประชาชนในพื้นที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับประทานอาหารพื้นบ้านบางส่วน โดยมีความต้องการเรียนรู้ทักษะอาชีพด้านการแปรรูปอาหารที่สามารถทำได้ง่าย ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น มีต้นทุนไม่สูง และสามารถเก็บรักษาได้นานเพื่อนำไปจำหน่ายหรือบริโภคในครัวเรือนได้ น้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูเป็นอาหารพื้นบ้านที่ได้รับความนิยม มีเอกลักษณ์ด้านรสชาติ กลิ่นหอม และความเข้มข้น สามารถพัฒนาให้มีคุณภาพ มาตรฐานด้านความสะอาด ความปลอดภัยทางอาหาร และบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และต่อยอดเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักในครัวเรือนได้

ด้วยเหตุนี้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร จึงได้จัดทำ หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู จำนวน 6 ชั่วโมง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ทักษะด้านการแปรรูปอาหารสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ ให้กับผู้สนใจที่ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่เพิ่มโอกาสหรือพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิม

4.2 เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ได้รู้จักการนำทักษะงานฝีมือดั้งเดิมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้สอยและสร้างเอกลักษณ์ คงไว้ซึ่งการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านอาชีพได้

4.3 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า

5. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป จำนวน 6 คน

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	ระยะเวลางบประมาณ
หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และ เข้าใจขั้นตอนอย่างถูกวิธี 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือ ปฏิบัติได้จริง 3. เพื่อพัฒนาทักษะให้ได้ มาตรฐาน 4. เพื่อส่งเสริมการต่อยอด เป็นอาชีพหรือสร้างรายได้ เสริม	ประชาชนทั่วไป	6 คน	39 ม.2 ต.สายคำโห้ อ.เมือง จ.พิจิตร	18 กุมภาพันธ์ 2569	4,200.-

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 จาก แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองงบรายจ่ายอื่น โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 4,200.- บาท (สี่พันสองร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 1 คน x 6 ชั่วโมง x 200 บาท = 1,200 บาท

7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม = 3,000 บาท

รวมทั้งสิ้น .....4,200.....บาท (สี่พันสองร้อยบาทถ้วน)

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. 68)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ. 69)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. 69)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. 69)
หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดา และน้ำพริกกากหมู	-	4,200.-	-	-

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ว่าที่ ร.ต. อนุวัฒน์ กุลเทศ ครูศูนย์การเรียนรู้

10. เครือข่าย

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ผู้นำชุมชน

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

1. การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. งานการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้าอบรมสามารถทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมูได้

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- มีผู้เข้าอบรมเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 6 คน (ร้อยละ 100)

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

- ผู้ผ่านการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู โดยไม่ต้องมีผู้สอน
กำกับและไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 นำไปสร้างรายได้

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. แบบประเมินความพึงพอใจ
2. แบบวัดความรู้
3. ชิ้นงาน
4. แบบติดตามผู้เข้ารับการอบรม

ตารางกำหนดการ
โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน (หลักสูตรฝึกอาชีพ 3-9 ชม.)
หลักสูตรการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569
ณ บ้านเลขที่ 39 ม.2 ต.สายคำโห้ อ.เมือง จ.พิจิตร
*****

18 กุมภาพันธ์ 2569

08.30 น – 09.00 น. – ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

09.00 น – 10.00 น. – ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู (วิทยากร นางสาวใจ จุมนุ่)

10.00 น – 14.00 น. – ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู (วิทยากร นางสาวใจ จุมนุ่)

14.00 น – 15.00 น. – การบริหาร จัดการในการประกอบอาชีพ (วิทยากร นางสาวใจ จุมนุ่)

15.00 น – 16.00 น. – ให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประกอบอาชีพการทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู (วิทยากร นางสาวใจ จุมนุ่)

- ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเพื่อจัดทำโครงการประกอบอาชีพการทำอาหารเพื่อการค้า (การทำน้ำพริกแมงดาและน้ำพริกกากหมู)

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม